గీ॥ గుణమువిచారించ ‚ కోతితోసమమురా
కోతికన్నపెద్ద ‚ కుక్కమేలు
కుక్కకులముతోటి ‚ కొట్లాటజేయును-యో॥౧౭౪

గీ॥ ఆకసముననక్క ‚ అరుచుచునున్నది
పట్టబోవనదియు ‚ పట్టుపడదు
గురునినిలిపిచూడ ‚ గొబ్బునదొరుకురా-యో॥౧౭౫

గీ॥ చూపుచక్కగజేశి ‚ చుక్కజూచితెగదా
పండువెన్నెలనిండె ‚ పట్టపగలు
పగలులోపరమాత్మ ‚ పట్టిసేవించరా-యో॥౧౭౬

గీ॥ శ్రుతినిల్పట్టితే ‚ చేరునుబ్రహ్మంబు
మనసునిల్పట్టితే ‚ మరుగుదెలసు
చూపునిల్పట్టితే ‚ సూత్రంబెరుంగును- యో॥ ౧౭౭

గీ॥ నీలతోయదమందు ‚ నిలచియుగనుగొను
యింపుమీరదాని ‚ సొంపుగనుము
సొంపైనసూత్రమున ‚ సొచ్చిశోధించరా- యో॥

గీ॥ అవధూతమార్గము ‚ నాత్మనుదర్శించు
మోహపాశంబులు ‚ మొదలుగోయు
యెందునలేశంబు ‚ నెంచకనుండుము-యో॥ ౧౭౯

గీ॥ దీపంబులేకుండె ‚ దీక్షాసిధూతముల్
బిడ్డపాపలనెల్ల ‚ పెరికిచంపు
వెలుగుబుట్టినవెనుక ‚ నిలుచునానిముషంబు- యో॥

గీ॥ వున్నపండువకటి ‚ యొరులకు తెలియదు
పండురుచియునిండె ‚ పరమునందు
నిండువేటకాడ ‚ నిలచిభక్షించరా- యో॥౧౮౧

గీ॥ ఇళపింగళనాళ్ల । నిదివైపుదెలసుక
సుషుమ్నమునబోయి । సొంపుమీర
బ్రహ్మరంధ్రములోన । శైలందిచూడరా- యోగి॥
గీ॥ ఆవిధంబునగాక । నేవిధంబునసైన
పట్టలేవుశక్షని । పట్టలేవు
పొట్టజీవిబాళి । పోయినమీదనా- యోగి॥ ౬౩
గీ॥ ఆకాశమువాయు । అగ్నితాబుట్టెను
నగ్నియందువుదక । మప్పుడుబుట్టె
వుదకమందుబృథివి । వుర్వృత్తియాయెరా- యోగి॥
గీ॥ పృథివియందుబుట్టె । పురుషులునీనుటను
అన్నమప్పుడుగలిగె । నదముగను
ఆయన్నరసమెగా । యాబ్రహ్మమైనది- యోగి॥ ౬౫
గీ॥ ఆధారచక్రము । నడిగుదస్థానము
కంగుశిద్వయముపై । నమరియుండు
స్వాధిష్టచక్రము । సరసగానున్నది- యోగి॥ ౬౬
గీ॥ మనసునేకముజేశి । మర్మంబుతెలియుమి
చిత్తకర్మభయము । జెదరకుండు
మణిపూరకమునాభి । మధ్యమందున్నది-యోగి॥ ౬౭
గీ॥ ఆవలివిధమంత । నంతునుజెప్పెద
హృదయమందునహనా । హతముగలదు
సరిగజూచిమనసు । సందేహమునువదలు- యోగి॥
గీ॥ విశుద్ధచక్రము । వినుముకంఠమునందు
పట్టుగానునీవు । పారజూడు
మరియవతలున్నంత । మరుగుజెప్పెదనీకు-యో॥ ౬౯

శ్లోకము.

తత్వామృతానంద ఫలప్రదాయనమ్।
వేదాంతవిజ్ఞాన సుగంధపుష్పం।
యత్సారభూతం తదుపాశితవ్యమ్।
హంసోయథాక్షీర మివాంబుమిశ్రం॥

ఓమ్.

సచ్చిదానందప్రకాశికయొక్క,

విజ్ఞాపనము.

౧. వేదాంత ప్రవర్తకులగు సుజ్ఞానులారా! నిర్గుణ సాక్షాత్కార పరబ్రహ్మస్వరూపమునందు మాయాశక్తియుండును. అది యమూలప్రకృతి, ఈమాయత్రిగుణాత్మిక యిది వచ్చినతోడనే నిర్గుణబ్రహ్మముకు సగుణబ్రహ్మమని జెప్పవలసివచ్చెను. దీనియందు అవ్యక్తము,అందుమహత్తత్వము, అందు అహంకారము దీనివలన శబ్దస్పర్శరూపరస గంధంబులనియెడు పంచతన్మాత్రలు, ఈపంచతన్మాత్రలవలన పృథివ్యాపస్తేజో వాయువాకాశంబులనియెడు పంచభూతంబులు, ఆ పంచభూతములయొక్క అన్యోన్య సమ్మేళనమువలన సమస్తజగత్తు నేర్పడెను.

౨. అట్టిజగత్తులో ౧ జరాయుజములు ౨ అండజములు ౩ స్వేదజములు ౪ ఉద్భిజములుగా జన్మములుకల్గెను, జరాయుజములలో మానుషజన్మంబు దుర్లభంబు, అందు బురుషత్వంబు మిక్కిలిదుర్లభంబు. గనుక జన్మముగల్గినందుకు ప్రతిమనుజుడు జ్ఞానమునుసంపాదించుటకంటె యితరసుఖంబు లేమి

న్ని లేదు. జ్ఞానములేనివాఁడు పశువుతోసమానుఁడు, గనుక బ్ర హ్మజ్ఞానమును పొందుటకు వేదాంతగ్రంథములను విమర్శించ వలెను. అటుపిమ్మట గురుసేవయు, అందువలన యీశ్వరభ క్తి విషయవైరాగ్యముజీవకారుణ్యముమొదలగు సద్గుణములు గల్గును, వైరాగ్యమువలన దారాపుత్రాదులయందు ప్రేమన శించును, అప్పుడు జితేంద్రియత్వమును తత్వజ్ఞానమును స్థిర పడును, అట్టిజ్ఞానమువలన జీవన్ముక్తిగల్గును.

౩. ఈగ్రంథకర్తగారైన వంగల-వీరభద్రదాసుగారికి నే టివరకు ౫౦ సంవత్సరంబులు, ఇందుబాల్యయౌవన కౌమా రవయో విశేషంబుల ౪౦ వర్షంబులుగడచె. అప్పటికి వీరు శాస్త్రవాసనగాని, కవితాధోరణిమొదలగునవిగాని యెంత మాత్రమునెరుంగరు, తదుపరి జన్మభూమియైన నంబూరను స్వగ్రామంబునకుజేరి సోదరపోషణవిచారముచే లోకవాస నతో కర్మంబులుకొన్ని మదినిడుకొని ప్రవర్తించుచుండెను. ఇట్లుండగా ఆగామిసంచిత ప్రారబ్ధమనెడి అజ్ఞానమునశించి జ్ఞానమోక్షాపేక్షులై నిరంతరము సత్సాంగత్యముజేయుచు సద్గురుకటాక్షముచే యోగాభ్యాసక్తులై శ్రీసచ్చిదానందస ర్వపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మంబును మనంబునందలంచి తానుగ నుంగొనిన స్వరూపంబులనుబట్టి అనుభవముచే యీ గ్రంథ మునురచించి సచ్చిదానందస్వరూపునికి సమర్పించెను. యీ గ్రంథంబులోనిసంగతులు గురుసేవచే అనుభవముచేగ్రహిం

చినయెడల అజ్ఞానాంధకారము నశించి జ్ఞాననేత్రమును బ్రహ్మజ్ఞానమనెడి కాటుకతో తెరవబడుచున్నదిగా కను పడుతుంది. యీగ్రంథమునందు గీతకందశతకద్వయంబులు తత్వములు మొదలగునవి శేర్చియున్నారు. ఇందులో కొన్నిపద్యములయందు లక్షణదోషంబులుండినను సైనుదహరించిన కాలములవల్ల సుజనులు దోషములను బోవిడిచి గుణములున్నయెడల వ్యానికి మాత్రము సంతసించగోరెదను. యీగ్రంథ స్వభావ మనోహర్య మెందునుంగానరాదని నిస్సందేహముగా జెప్పవచ్చును. యీగ్రంథకర్తకు తనగ్రంథమూలకముగా దననామము నాచంద్రార్క స్థాయిగాజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇదిసర్వజనాంగీకృత మగుగాత. ఈగ్రంథమును కాపివ్రాసిన నంబూరు-లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారికుమారుడు వెంకటసుబ్బయ్యా యున్ను, గ్రంధి- వెంకటసుబ్బరాయగుప్తయున్ను, గ్రంథకర్తగారికి సహాయముచేసినందున సచ్చిదానందస్వరూపుడుమేలుచేయుగాత.

ఇట్లు,

సాధుజనవిధేయుడు-

నంబూరు- లక్ష్మయ్యాగారికుమారుడు,

వెంకటసుబ్బయ్యా.

శ్రీరామజయం.

శ్రీసద్గురుపరబ్రహ్మణేనమః.

యోగనిద్రాశతకము.

శ్రీ నిరాకారుడైనట్టి । చిత్ప్రకాశు
పరమపదమందునిలచిన । పరమహంసు
సురుచిరంబుగ శేవించు । సుస్థిరముగ
నోరివీరభద్ర । యోగనిద్రా॥ ౧

గీ॥ సచ్చిదానందుడైనట్టి । సద్గురువరు
చరణములపూజసల్పియు । సంతసమున
సకలతత్వార్థములజెప్ప । సంగ్రహముగ
యోరివీరభద్ర । యోగనిద్రా॥ ౨

గీ॥ గురుపదములపూజ । గురుతుగా జేశియు
వెరుపులేకమనసు । మరుపుదెలశి
పరగహానిలేదు । పరతత్వమంమన- యోరి॥ ౩

గీ॥ అజ్ఞానమునసీవు । నంతయునొలిగియు
సుజ్ఞానమతితోడ । చూచెనేని
బ్రహ్మంబువేడుక । బయలందిచూడరా- యోరి॥ ౪

గీ॥ వంటిగానున్నది । వోరుపుతోడను
దంటలేదుదాని । తరచిచూడ
అంటిఅంటకనెపుడు । అంతటతానయ్యె- యోరి॥ ౫

గీ॥ పూరుపూరునడుమ । నున్నదివాకరకోటి
పారజూడముక్తి । పదముగాక
వేరుపడకనీవు । విధమునసేవించు- యోగి॥ ౬

గీ॥ మెప్పుకుతనలోన । తప్పకజూచితే
ఒప్పుగానుమనసు । యుండుగాని
గొప్పనైనదాని । కొండెక్కి-చూడరా- యోగి॥ ౭

గీ॥ మూలమందుబుట్టి । ముగ్గురుమూర్తులు
మూలమందుదెలిసె । మొదటియనికి
మూలంబులోసర్వ । ముఖ్యంబుగనుమిక-యోగి॥ ౮

గీ॥ దేహంబులోపల । తేజంబుదాగుంది
దేహంబులోచూపు । తెలివిచేత
దేహగుణములణచి । తేటగానిలువుము- యోగి॥ ౯

గీ॥ దేహమాద్యంతంబు । తెరుగుచుండేదాని
తెలివిచెడకనీవు । దివ్యముగను
తారుమారుగాక । తనువునజూడుము- యోగి॥ ౧౦

గీ॥ అయిదోకొటిగజేశి । ఆరింటపైనెక్కి-
వేరులేదుదాని । మారులేదు
పోరులణచిచూడు । పొందుగానిప్పుడు- యోగి॥౧౧

గీ॥ చీకటినున్నది । చిచ్చిలాసంబంత
చీకటిలోచిక్కి- । చిక్కిబోకు
చీకటిలోనున్న । చిన్మయుజూడరా- యోగి॥ ౧౨

గీ॥ మాయతోనున్నది । మనసుమెల్లప్పుడు
మాయమనసులరెంటి । మర్మమెరిగి
మాయనుఖండించి । మరిసుఖమందరా- యోగి॥౧౩

గీ॥ ఇహామునందుసుఖము । యికనేమిలేదురా
పరమునందుసుఖము । బడయవచ్చు
ఇహాపరములురెండు । నెంచగాబంధమా- యోరి॥
గీ॥ నాలుగుఖండించి । నాలుగుజేర్చుము
నాలుగులోపల । నయముదెలిసి
నలువు తెలువుజేసి । నాతిసిగనుగొను- యోరి॥ ౧౫
గీ॥ ఆరునుబట్టుక । వారునుతెగవేయు
మారింటిలోదాసి । అంతుగనుము
వేరుపడకదినము । విధమునసేవించు- యోరి॥ ౧౬
గీ॥ మనసుచిలుకజేసి । మరితత్వమెల్లను
పలుకమనుచుగురుడు । పట్టిచెప్పె
అట్టిపలుకులోన । అఖిలంబుగురువురా- యోరి॥౧౭
గీ॥ వాక్కునందుగురువు । వాక్యార్థమునగురువు
మనసునందుగురుని । మహిమగనియు
యెల్లదిక్కులందు । నెంచినగురువురా- యోరి॥౧౮
గీ॥ పంచవర్ణంబులై । పరగంగజీవాత్మ
పంచకర్తలనగ । బరగిఖ్యాతి
పంచపంచపంచప్ర । పంచమైయుండె- యో॥౧౯
గీ॥ యేడిరాపరమాత్మ । డెచ్చటనున్నాడు
వద్దనుండగాను । వాదమేల
ముద్దలోననున్న । మూలంబుచూడరా- యోరి॥ ౨౦
గీ॥ తిరిగితిరిగితిరిగి । దిమ్మరిగాబోకు
తిరగకుండమనసు । తప్పిపెట్టి
పెట్టినతరువాత । పెట్టెలోనుండిరా- యోరి॥ ౨౧

గీ॥ అందుయిందునందు । నఖిలంబుయొక్క-టే
యెందులేదుదాని । నెంచిచూడ
పొందుగానుమనసు । వుంచియుగనుమిక-యోగి॥ ౨౨

గీ॥ మూడుగుణంబులు । ముదముతోగనుగొని
మూటిలోనమొద । లునికిదెలిశి
మూటిమీదసర్వ । ముఖ్యంబుగనుమిక- యోగి॥ ౨౩

గీ॥ గుణముగలిగనశిష్యు । గురునిశేవించును
గుణహీనుడేమరుగు । గురుతుదారి
గుణముగలిగినజీవి । క్షణములోతెలుసురా- యోగి॥

గీ॥ అంతమందుచూవు । నభ్యాసమునుచేయ
ఆదిలోనదాని । యంతుదెలసు
వాదులాడబోకు । వట్టిమాటలతోను- యోగి॥ ౨౫

గీ॥ గుణముకుదిరేదనుక । గురునిశేవించుము
గుణము కుదిరినవెనుక । గురుతుజూడు
గురుతుజూచినవెనుక । కోరికల్విడువరా- యోగి॥

గీ॥ ఆధారమునదాని । ఆటదెలశియుసీవు
పశ్చమవీధిలో । పరగనిలువు
బ్రహ్మంబువేడుక । బయలందిచూడరా-యోగి॥ ౨౭

గీ॥ నాదంబులోపుట్టె । నలుపైనయాబిందు
బిందువలోబుట్టె । పెద్దకళయు
నాదుబిందుకళల । నంటినమోక్షంబు- యోగి॥ ౨౮

గీ॥. ధారపుత్రాదులు । దరిజేర్చ్చలేరని
దండియైనగురువు । నండజేరి
నిండువున్ననిలోన । నిలచినముక్తిరా- యోగి॥ ౨౯

గీ॥ ఇహామునందుసుఖము । యికనేమిలేదురా
పరమునందుసుఖము । బడయవచ్చు
ఇహపరములురెండు । నెంచగాబంధమా - యోగి॥
గీ॥ నాలుగుఖండించి । నాలుగుజేర్చుము
నాలుగులోపల । నయముదెలశి
నలువు తెలువుజేశి । నాతిసిగనుగొను - యోగి॥ ౧౫
గీ॥ ఆరునుబట్టుక । వారునుతెగవేయు
మారింటిలోదాని । అంతుగనుము
వేరుపడకదినము । విధమునసేవించు - యోగి॥ ౧౬
గీ॥ మనసుచిలుకజేశి । మరితత్వమెల్లను
పలుకెమనుచుగురుడు । పట్టిచెప్పె
అట్టిపలుకులోన । అఖిలంబుగురువురా - యోగి॥ ౧౭
గీ॥ వాక్కునందుగురువు । వాక్యార్థమునగురువు
మనసునందుగురుని । మహిమగనియు
యెల్లదిక్కులందు । నెంచినగురువురా - యోగి॥ ౧౮
గీ॥ పంచవర్ణంబులై । పరగంగజీవాత్మ
పంచకర్తలనగ । బరగఖ్యాతి
పంచపంచపంచప్ర । పంచమైయుండె - యో॥ ౧౯
గీ॥ యేడిరాపరమాత్మ । డెచ్చటనున్నాడు
వద్దనుండగాను । వాదమేల
ముద్దలోసనున్న । మూలంబుచూడరా - యోగి॥ ౨౦
గీ॥ తిరిగితిరిగితిరిగి । దిమ్మరిగాబోకు
తిరగకుండమనసు । తిప్పిపెట్టి
పెట్టినతరువాత । పెట్టెలోనుందితా - యోగి॥ ౨౧

గీ॥ అందుయిందునందు । నఖిలంబుయొక్కచో
యెందులేదుదాని । నెంచిచూడ
పొందుగానుమనసు । వుంచియుగనుమిక-యోగి॥ ౨౨

గీ॥ మూడుగుణంబులు । ముదముతోగనుగొని
మూటిలోనమొదట । లునికెఱిగి
మూటిమీదసర్వ । ముఖ్యంబుగనుమిక- యోగి॥ ౨౩

గీ॥ గుణముగలిగనశిష్య్య । గురుని శేవించును
గుణహీనుడేమరుగు । గురుతుదారి
గుణముగలిగినజీవి । క్షణములో తెలుసురా- యోగి॥

గీ॥ అంతమందుచూవు । నభ్యాసమునుచేయ
ఆదిలోనవాని । యంతుదెలసు
వాదులాడబోకు । వట్టిమాటలతోను- యోగి॥ ౨౫

గీ॥ గుణముకుదిరేదనుక । గురుని శేవించుము
గుణము కుదిరిన వెనుక । గురుతుజూడు
గురుతుజూచిన వెనుక । కోరికల్ విడువరా- యోగి॥

గీ॥ ఆధారమునదాని । ఆటదెలశియుశీవు
పశ్చిమవీధిలో । పరగనిలువు
బ్రహ్మంబువేడుక । బయలందిచూడరా-యోగి॥ ౨౭

గీ॥ నాదంబులోపుట్టె । నలుపైనయాబిందు
బిందువలోబుట్టె । పెద్దకళయు
నాదుబిందుకళల । నంటినమోక్షంబు- యోగి॥ ౨౮

గీ॥ ధారపుత్రాదులు । దరిజేర్చలేరని
దండిమైనగురువు । నండజేరి
నిండుపున్నమిలోన । నిలచినముక్తిరా- యోగి॥ ౨౯

గీ॥ కర్మగుణములెల్ల । కడపటద్రోచియు
నిర్మలమతితోడ । నిలిచెనేని
మర్మంబులేదురా । మరిబ్రహ్మమునుచూడ- యోగి॥

గీ॥ తెలుపులోనున్నది । నలుపైనయాబిందు
నలుపునడుమనీవు । నరసిచూడు
తీగమెరుపువంటి । దీప్తినిగనుమురా- యోగి॥ ౩౧

గీ॥ సత్తుశివకళయనగ । సహజంబుగాచూడు
చిత్తుపరకళయనగ । చిత్తమందు
సత్తుచిత్తులు తెలియ । సరియైనయాత్మరా- యోగి॥

గీ॥ తనను సృష్టిజేసి । తగువాడువిడచెరా
తనదుసృష్టియేమి । తనకులేదు
తన్నుదెలిసిసృష్టి । తనవునచూడరా- యోగి॥ ౩౩

గీ॥ తన్నుతెలశేదనుక । తగవేదములువెఱ్ఱి
తన్నుతెలశితేను । తానయన్య
తన్నుతాను తెలియ । తగవేదమదియురా- యోగి॥

గీ॥ మురికికొంపలోన । నిరికినజీవిని
పిరికిలేక పైకి । పెరికితీసి
సరుకునున్న పెట్టె । సందునచూడరా- యోగి॥ ౩౪

గీ॥ మేకాకురినిగూడి । మేకమైనిలచితే
లోకంబులెల్లన । లోకమయ్యె
లోకమేదోదాని । లోచూపుచూడరా- యోగి॥ ౩౫

గీ॥ భేదంబులుడిగితే । నాదంబుతెలుసును
నాదుబిందుకళల । నయముదెలుసు
భేదబుద్ధికాద । బ్రహ్మంబుతెలిశేది- యోగి॥ ౩౬

గీ॥ సర్వంబు తెలిశిన । సర్వజ్ఞుడై యుండి
సర్వంబులో దాని । సరసగనదు
సర్వంబు హరియైతె । సందేది లేదురా- యోగి॥ ౩౮

గీ॥ మంకుతనము చేత । మరిబ్రహ్మ మెరుగదు
ఆరులోననదియు । నణిగిపోయె
మాటచిక్కి చాల । మురయుచున్నది- యోగి॥ ౩౯

గీ॥ తల్లిదండ్రులు మాయ । తనవారు తను మాయ
ఆలుబిడ్డలు మాయ । అంత మాయ
మాయ తెలియువారు । మహిమీద ధన్యులు- యోగి॥

గీ॥ జనన స్థానమిపుడు । జని సరిచూడగా
తల్లియయ్యెకల్ప । వల్లియయ్యె
తల్లిని తెలిశితే । తానెపో బ్రహ్మంబు- యోగి॥ ౪౧

గీ॥ అంతమందు లేదు । ఆదిని లేదురా
మధ్యమందు లేదు । మాయయిపుడు
ముందు వెనుక లేదు । ముదముతో నిలువురా- యోగి॥

గీ॥ అందరువకటైతె । పొందుగానిప్పుడు
మందమైన మాయ । మాయమాయె
నిండలేదు వేగ । నీవెపో బ్రహ్మంబు- యోగి॥ ౪౩

గీ॥ వచ్చిన దేదారి । వచ్చి నిలచిన దేది
మచ్చికతో దాని । మరుగు గనుము
మళ్ళి తిరిగిపోతె । మరిమెక్కడుందురా- యోగి॥ ౪౪

గీ॥ యాత్ర తిరిగేవారు । యేమియు గనలేదు
పాత్ర చెడు పేగాసి । పరము లేదు
సూత్ర మంతయు తెలిశి । నేత్రములో చూడు- యోగి॥

గీ॥ కండ్లచూపునుంది । కామాంధకారంబు
కండ్లచూపునుంది । కలియుగంబు
కండ్లచూపునుంది । కరుణయాబ్రహ్మంబు-యో॥ ౪౬

గీ॥ మర్మమంతయుదెలశి । మాయనుతెగటార్చి
మనసుబ్రహ్మమందు । మరిగెనేని
తిరుగులేదుముక్తి । దివ్యముగావచ్చు- యోగి॥ ౪౭

గీ॥ హరిదాసులనువారు । హరినితాతెలియరు
హరియుండుతావేది । అదియుదెలుపు
హరియుయెట్టివాడో । ఆదినిచూడరా- యోగి॥ ౪౮

గీ॥ వేదముల్చదివేటి । విద్వాంసులందరు
విధముతెలియలేక । వెర్రులైరి
విధముతెలశితేను । వేదపురుషుదుతాన-యోగి॥ ౪౯

గీ॥ ఆదిచూచెనేని । అంతయుతానాను
ఆదిచూపనొకరి । కలవిగాదు
ఆదిచూచుచున్న । నదియురాబ్రహ్మంబు- యోగి॥

గీ॥ శివుడుజీవుడయ్యె । జీవాత్మపరమాత్మ
పరగచూడగపర । బ్రహ్మమయ్యె
నింతకంటెవేరు । నికయేమిలేదురా- యోగి॥ ౫౧

గీ॥ పొట్టజీవిబాశి । పోకమునుపేసీవు
దండియైనగురువు । నండజేరి
దిట్టమయినపదవి । దీప్తియుగనుమురా- యోగి॥౫౨

గీ॥ పుట్టినతరువాత । గిట్టుటశిద్ధము
పుట్టిగిట్టుచున్న । పుణ్యమేది
పట్టుయైనపథము । ఘట్టిగాజేరరా- యోగి॥ ౫౩

గీ॥ సర్వంబుశివుడని । సరివేదములుబల్క-
వేరేదైవములను । వేడనేల
అంతశివమయమని । ఆనందపడుచుండు- యోగి॥ ౫౪

గీ॥ వట్టియాశలవల్ల । పడిచెడుటేగాని
దిట్టమయినపదవి । దొరుకదరు
మట్టుమాయలవల్ల । మరియేమిలేదురా- యోగి॥ ౫౫

గీ॥ మనసుమొక్కటబుట్టె । మాయమొక్కటబుట్టె
మనసుమాయలకును । మరుగువకటె
మనసుపోవగాను । మాయవెంబడిపోవు- యోగి॥

గీ॥ తెలివిచీకటిగూట । దీపంబువెలిగించు
తెలివిశోధకమును పి । దేవులాడు
దేవులాడిదివ్య । దేవునిగనుమురా- యోగి॥ ౫౭

గీ॥ తత్వంబుతెలిసితే । తగవులాటేలేదు
తత్వంబుతెలియక । తగవులాడు
వట్టిమాటలవల్ల । వచ్చునాతత్వంబు- యోగి॥ ౫౮

గీ॥ వేదమనేమాట । వేదాంతులకుతెలుసు
వేదములోవిధము । వెతుకలేక
వేరుగామనసుంటె । వేదార్థమేమెరుగు- యోగి॥

గీ॥ భగముతోనున్నది । భవభోగములచింత
భగముతోనున్నది । భాగ్యచింత
భగముసర్వమునకు । భంగమైయుండిరా- యోగి॥

గీ॥ మలమూత్రములతొట్టి । మాంసంబుపేగులు
మురికిచీముతోలు । మూసుకొనియు
మేడిపండువలెను । మేదినిగనుపడు- యోగి॥ ౬౧

ఓమ్.

శ్రీసద్గురుపరబ్రహ్మణేనమః.

యోగనిద్రాశతకము.

అను పద్యములును;

సచ్చిదానందప్రకాశిక,

అను తత్వజ్ఞాన సంకీర్తనములు.

ఇది,

వంగల-వీరభద్రదాసుచే

రచియింపంబడి

టి- చెంగల్వరాయనాయుడు

అందునన్నువారి స్వకీయ,

మురహరిముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రించిప్రచురింపఁబడియె.

చెన్నపట్టణం.

1909

గీ॥ ఆగ్నేయచక్రము । నదియభ్రూమధ్యము
నాత్మభాస్కరుడెపుడు । నచటనిలచు
నదియమ్యోజాగ్రత । నందురలముక్తిరా- యోరి॥ ౭౦

గీ॥ సాధించిశిరసున । సహస్రారమునుజేరి
పరమాత్మపదవిలో । పరగనిలువు
డిట్టియుయినపదవి । దినముశేవించరా- యోరి॥ ౭౧

గీ॥ ధనమునార్జించితే । తనకేమిలేదురా
ధర్మమార్జించితే । తనకువచ్చు
ధర్మమునేమాట । తెలపుననుంచరా- యోరి॥ ౭౨

గీ॥ జననమొక్కటైన । జాతులునేరాయె
మరుగునక్కటైన । మాటవేరె
కులమునక్కటైన । గొనములువేరాయె- యోరి॥

గీ॥ సుజ్ఞానినడతే । సజ్ఞానులేమరుగు
వంకుడేమిరుగును । మంచిదారి
నక్కనడతలువట్టి । కుక్కలేమెరుగురా-యోరి॥ ౭౪

గీ॥ మంచివానివద్ద । మంకుడుజేరితే
మంచిబోయిమంకు । మరులుబుట్టు
చక్కరలోచేదు । జతపరచినట్లురా- యోరి॥ ౭౫

గీ॥ వేసువేరయ్యున్న । విధమదితెలియురా
మతభేదములవల్ల । మరుగులాయె
మరుగుజెలశితేను । మరిముక్తిదొరుకురా-యోరి॥

గీ॥ పూజశేయుచున్న । పుణ్యంబుగలదని
భక్తిలేనిపూజ । ఫలముయేమి
ఆత్మవాధునిసీరసు । నంటిపూజింపరా-యోరి॥ ౭౭

గీ|| యేకఆశీతన । ఏకంబుగానుండే
ఏకముగాజూడు । లోకమంను
ఏకమేకాశని । మెంచినముక్తిరా- యోగి|| ౭౮

గీ|| ఏకమైయ్యొక్కటై । యేర్పాటుగానుండె
లోకంబులోదీని । లోతుగనుము
లోకంబు తెలియను । లోచూపుచూడరా- యోగి||

గీ|| ఉపము దెలశినీవు । ఉపవాసముండుము
ఉపము దెలశిదాని । ఉనికిగనుము
ఉపవాసమదిగాని । వున్నదేముందిరా- యోగి|| ౮౦

గీ|| వట్టివుపవాసముల । పట్టేమిలేదురా
వున్నపరమాత్మకు । యునికిచెడును
అతినీచమయ్యూను । యామలముతిపోను-యోగి|| ౮౧

గీ|| అన్నరసముకన్న । నతినీచమేలేదు
అంతకంటెనీచ । మయినదదియు
కొంపకాలిపోతె । కోరికేముందిరా-యోగి|| ౮౨

గీ|| సగుణధ్యానమిపుడు । సతతంబుగలిగితే
నిర్గుణధ్యానమున । నిష్టగలుగు
సగుణనిర్గుణములు । సరిమైనయోగ్నరా-యోగి|| ౮౩

గీ|| యాత్రవిడచినవాడు । యతివరుడవుగాని
పాత్రవిడచినవాడు । పరమయోగి
సూత్రమెరిగినవాడు । సుఖజీవియగునురా- యోగి||

గీ|| జ్ఞానికేమయిన । మానంబులేదురా
మానంబునెంచితే । మాయతగులు
మానాభిమానముల్ । మాయనరులకుతోడు- యోగి||

గీ॥ ఫాలభాగమందు । పరహంసయున్నది
పరమహంసనుబట్టి । బలకరించు
పాపంబునిండితే । పలుకునాపరహంస-యోరి॥ ౮౭
గీ॥ కర్మంబుతోడను । గలుగనుకార్యంబు
కర్మంబుతోడను । గలుగుఘనత
కర్మంబుతోడను । గలుగుసుజ్ఞానంబు- యోరి॥ ౮౭
గీ॥ సప్తధాతువులతో । సమముగాయున్నది
సప్తయోనిలోబుట్టి । సరసముగను
ఆత్మజీవమొకటె । అంతయువకటే- యోరి॥ ౮౮
గీ॥ ధనముధాన్యములురావు । తనవారుతగరారు
వెళ్ళిపొయ్యేనాడు । యేమిరాదు
ధర్మమొకటెతప్ప । తనకేమిరాదురా-యోరి॥ ౮౯
గీ॥ తనకున్నయంతలో । తగజేయవలెగాని
తలపుతోనుండుము । దండిగాను
తనకులేకపోతె । తగజెప్పవలెనయా- యోరి॥ ౯౦
గీ॥ లోనబూడగాను । లోకాభిరామంబు
బయలనరశిచూడ । పట్టుపడదు
లోనబయలుజేశి । లోచూపుచూడరా- యోరి॥ ౯౧
గీ॥ హంసనైయున్నది । యాపరబ్రహ్మంబు
హింసనొందకీకు । నేలమిగుల
హంసమానసోహ । మంచునునిలువురా-యోరి॥ ౯౨
గీ॥ వ్యవహారమునన్నాత్మ । వ్యతిరిక్తమైయునది
వేరెవున్నవిధము । వెతకిగనుము
వెతకినతరువాత । వేరేమిలేదురా- యోరి॥ ౯౩

గీ॥ సందుదెలశినీవు ౹ సమముగానుండుము
అందమైనపదవి ౹ నందుజేరు
సుందరంబైనశివ ౹ సూత్రంబుతెలియరా- యో-రి॥

గీ॥ ఆకలిగొనువేళ ౹ అన్నముతినకుంటె
ఆత్మయెట్లునిలచు ౹ అప్పుడెలమి
ఆత్మవేరైపోతె ౹ అంతేమిముక్తిరా- యోరి॥ ౧౧౧

గీ॥ పరమాత్మయనగను ౹ ప్రణవస్వరూపంబు
జీవాత్మయనగను ౹ జ్యోతిమయము
అంతరాత్మనంగ ౹ ఆకాశ స్థలముర్రా-యో॥ ౧౧౨

గీ॥ మూడుయొక్క ... శ ౹ ముదముతోనిలచిన
పరమసాధనాస్థా ౹ పదవిగలుగు
మరిగిపోయినవాడు ౹ మళ్ళించుచ్చునా- యో-రి॥

గీ॥ ఓంకారశబ్దంబు ౹ వన్నదిగనుగొను
అదియునారాయణుం ౹ ... జగత
మతభేదములవల్ల ౹ మరిగ... లేరురా- యోరి॥ ౧౧౪

గీ॥ శివకేశవులనందు ౹ స్త్రీ భేదమేలేదు
శివుడువిష్ణుండయ్యె ౹ శీఘ్రముగను
విష్ణుశివుడయ్యెవి ౹ వేదవాక్యమెచెప్పు-యో॥ ౧౧౫

గీ॥ పరమపధముతాను ౹ పరగకొల్లబెట్టి
మానవజన్మమున ౹ మరలినాడు
మానవజన్మాన ౹ మాయతగిలుందిరా-యోరి॥౧౧౬

గీ॥ మాయసుఖముమరిగి ౹ మర్మంబుతెలియదు
జీవభ్రమలచేత ౹ చిక్కినాడు
యాలచిక్కులుచిక్కి ౹ యమబాధపడనేల- యోరి॥

గీ॥ చిక్కులువదలితె । చేరునుబ్రహ్మంబు
మక్కువతోడుత । మనసునిప్పుడు
నిక్కులులేకుంటె । నీవెపోబ్రహ్మంబు- యోగి॥౧౧౮

గీ॥ ముక్తినినమ్మితే । మోక్షంబుదొరుకును
శక్తినినమ్మితే । చెడగువచ్చు
శక్తినిమరచివి । రక్తుడైపోవలెను యోగి॥ ౧౧౯

గీ॥ పట్టినయాపట్టు । కట్టుసళ్లకనుంటె
బ్రహ్మకేశినమాయ । బయటపడును
బయటపడినంతలో । బంధంబుకోయరా- యోగి॥

గీ॥ వెతకనేర్పువుంటె । వెతకిగనుంగొను
గురుడుచెప్పినమాట । గురుతుగనుము
వేరుమనసుం[illegible]టె । విధితెలియలేవురా- యోగి॥

గీ॥ వెతకిగనినమీద । వేరేమిలేదురా
వెతకమనసువుంటె । వెరవులేదు
వెరవుతీరినమీద । విధినుంచియేమవును- యోగి॥౧౨౨

గీ॥ గురుడుబ్రహ్మంబని । గుణమునిలిపితెగదా
గురుడువెరవుదీరె । గురుతుజూపు
గురుతుజూపినవెనుక । గురుశిష్యలొకటయ్యె- యోగి॥

గీ॥ నీటిలోస్తంభంబు । నిజముగానాటించి
పేటయంతతిరిగి । చాటగనుము
కోటమీదనెక్కి । కోయనికూయరా- యోగి॥ ౧౨౪

గీ॥ తిక్కబట్టినరీతి । తిరిగితేమున్నది
నిక్కులాటగాక । నిజములేదు
పెక్కుగాపెద్దలు । పక్కనుజేర్తురా- యోగి॥౧౨౫

గీ॥ కల్లమానవులెప్పుడు । కలియుగమందున
వేషధారులఁజూచి । వేడ్కపడును
కారణార్థులకండ్ల । గనుగొనలేరురా - యో॥ ౧౨౬

గీ॥ జ్యోతిలోనేపుట్టి । జ్యోతిలోమాడియు
జ్యోతినరయనిహీన । జన్మమేల
జ్యోతినెరుగనివాడు । కోతితోసమమురా - యో॥

గీ॥ సంతజోగికేల । సన్యాసియోగంబు
మాచకమ్మకేల । మంచిమగడు
ముక్కిడితొత్తుకు । ముకురనత్తేలరా - యో॥ ౧౨౮

గీ॥ తలలందుతైలము । తిన్నగానున్నదని
యన్నములేకుంటె । యెట్లువచ్చు
[illegible] । [illegible]ఫలంబు - యో॥

గీ॥ విన్నవారికేతెలుసు । వినుతవాదంబు
కన్నవారికెరుక । కనులపదవి
తిన్నవారెరుగుదురు । తెప్పైనతత్వంబు - యో॥ ౧౩౦

గీ॥ కానవలెనేనవలె । కోర్కెతీరేవరకు
మానకమనసున । మరిగియుండు
మరిగియుండకపోతె । మరిజేర్చలేవురా - యో॥ ౧౩౧

గీ॥ నిద్రలోనినిద్ర । నిజముగాతెలియుమి
భద్రమైనపదవి । బ్రహ్మవిద్య
మనసునందునిలిపి । మరిముక్తిజెందరా - యో॥ ౧౩౨

గీ॥ ఈశతిగురుకృప । నెరుగనేర్చినవాడు
ఈషణత్రయముల । నెగరగొట్టు
ఎగరగొట్టకపోతె । నిండేమిలేదురా - యో॥ ౧౩౩

గీ॥ దేహశిఖరంబున । దీపంబువెలిగించి
దేహములోమాయ । దీరుగనుము
మనసుబ్రహ్మమందు । మరిగిసుఖమందురా- యోగి॥

గీ॥ గురునిపీఠమందు । గూర్చుండబెట్టక
మాయనుండనుపట్టు । మాటలేక
నాట్యంబునాడించి । సఖ్యమునుండరా-యోగి॥౧౩౫

గీ॥ కోపములుడిగితే । కోటకశిద్ధించు
కోటకలుడిగితే । గుణముకుదురు
కోపములేకుంటె । దరిజేరవచ్చురా- యోగి॥౧౩౬

గీ॥ సంసారమునమునిగి । సన్యాసిగాకుంటె
చేసినపాపముల్ । మోసపోవు
మోసపుచ్చకపోతె । మోక్షంబుచేరుచురా- యోగి॥

గీ॥ సన్యాశమునబుద్ధి । సరసగానిలిపితే
సాధించిమోక్షంబు । సరసజేరు
గురునిశేవయందు । గురితప్పకుండురా-యోగి॥౧౩౮

గీ॥ ఎప్పుడుగురుశేవ । తప్పకజేశితే
నొప్పుగామోక్షము । నొందవచ్చు
సాధువృత్తితోడ । సంతోషమొందరా-యోగి॥౧౩౯

గీ॥ ఆసిరంబుమేను । అధికపాటులుపడి
చిత్తకర్మచయము । చెదరకుండ
నిత్యనైమిత్తిక । మెరుపంగనేలరా- యోగి॥ ౧౪౦

గీ॥ సర్వముతెలశిన । సర్వజ్ఞమూర్తులు
ఆగమాంతమందు । నహులగును
ఆగమేనాత్మగా । యజ్ఞముసేయరా- యోగి॥౧౪౧

యోగనిద్రాశతకము.

గీ॥ నిత్యకర్మలుతాను ౹ నెరపకనుండును
నిష్టబ్రహ్మమందు ౹ నిలిపియుండు
అట్టివాడుఅహం ౹ బ్రహ్మమనగనువచ్చు- యోరి॥

గీ॥ పోతరాజుకునేడు ౹ భూతశంఖులులేవు
ఆత్మకడ్డనుదాని ౹ నంటనియదు
తానభూతంబైతె ౹ తనకేమిభయమురా- యోరి॥

గీ॥ తారకబ్రహ్మంబు ౹ తనలోనచక్కగా
నిండియుండగాను ౹ నెరుగలేవ
యెండివాడేవ్రతము ౹ యేర్పాటుశేయకు- యోరి॥

గీ॥ నిర్మలజ్ఞానంబు ౹ నిష్టచూపుటకును
నేర్పరైనగురువు ౹ నిలుపుగాక
కల్లగురువులనుంచి ౹ కడతేరలేరురా- యోరి॥౧౪౫

గీ॥ ధరణిలోతత్వంబు ౹ తరిమిచెప్పేగురుడు
హానుడుగురుండేచు ౹ నవతెరించె
జీవుడుమోక్షంబు ౹ జేరుమార్గముజూపు- యోరి॥

గీ॥ తనలోనఓంయని ౹ తాళమృదంగముల్
వేణువీణెపిడేళ్ళు ౹ వెలయుమ్రోయు
నాగస్వరముతోటి ౹ నాదంబుబుట్టురా-యోరి॥౧౪౭

గీ॥ తోలువీణెయునీవు ౹ తోలుతగాచేపట్టి
పంచతంత్రులువేశి ౹ పరగనీవు
పున్నహంసనుగూడి ౹ ఒప్పుగాపాడరా- యోరి॥

గీ॥ పాటపాడేహంస ౹ పరమునస్నున్నది
వేటపడదుదాని ౹ కెరవులేదు
జోలపాటపాడి ౹ జోకొట్టుచున్నదే- యోరి॥౧౪౯

గీ॥ నాదంబుబ్రహ్మమని । నమ్మిభజించరా
నాదంబెముక్తికి । నావగాక
భేదంబులెంచక । మోదంబుతోనుండు- యోగి-౧౫౦
గీ॥ పలుకుపలికెదెవడు । పాటపాడెదెవడు
పలుకుపాటలసందు । కులుకుమెవడు
అప్పిటబ్రహ్మంబు । ఆనందపడుచుండు-యో॥ ౧౫౧
గీ॥ తనదులోనహంస । తరియుజపించగా
తెనమజపముయంచు । తథ్యముగను
కర్మజపమువల్ల । కడతేరుటెట్లురా- యోగి॥ ౧౫౨
గీ॥ కర్మయోగమువల్ల । ఘనమైనఫలమెచ్చు
ఫలముగోరితేను । పరముచెడును
ఆత్మయోగముసందు । నటినమోక్షంబు- యోగి॥
గీ॥ రుచులకేచ్చినయోగి । రూఢైనచేయుడు
రుచియుపరమునందు । రూఢిఏలువ
నాలుకరుచులకు । నయమేదిలేదురా-యోగి॥ ౧౫౪
గీ॥ వేరెయోచనబెట్టి । వెతకియుగానరు
వింతపలుకులుచాత । వెర్రులైరి
వెతకికన్నవారు । వేదాంతవేద్యులు- యోగి॥ ౧౫౫
గీ॥ మంతనంబునమరులు । మరిమరిహెచ్చింప
సుంతైనమనసుతో । స్ఫూటిగనరు
మరులువిడచితెగురుని । మాటలుచెప్పనాటు- యోగి॥
గీ॥ ఆకాశమునశబ్ద । మపుడుతాబుట్టెను
వాయువందురెండు । వరుసగలుగు
అగ్నియందుమూడు । అంటియున్నదామి- యోగి॥

గీ॥ పర్వతమునపండు। పండియున్నదిసుమీ
అందరికాపండు । యలవిగాదు
కాటుకపత్తులు । క్రనిపెట్టితినుచుండు-యోగి॥ ౧౮౨

గీ॥ మదరపండినపండు । మాధుర్యములుమెండు
తినగతినగదాని । తీపిమెండు
కొండరాపండును । కోశియుతినుచుండు- యోగి॥

గీ॥ వేదార్థతత్వంబు। నెరిగియుమదిలోన
మరిగియుండునీవు। మరుపులేక
సర్వమునసునీవు । సమముగానుండుము- యోగి॥

గీ॥ బాహ్యరంగమునందు । పరికించలేవురా
అంతరంగంబున । నరశిచూడు
మధ్యరంగమునందు । మరిశివునిజూడరా- యోగి॥

గీ॥ తల్లినిచేపట్టి। తనువునవెతకగా
నలువుదేహమంత । తెలుపుయయ్యె
నలువువిరచినవాడె । నాతికేశ్వరుడుండు-యో॥౧౮౬

గీ॥ కష్టకాలమందు । కాలునిచేజిక్కి
హాటముశోయగలేరు । ఘటముతోడ
జీవుడున్నంతలో । శివునిచేపట్టరా-యోగి॥ ౧౮౭

గీ॥ యోగవర్యులజూచి । యొగిరిక్కరించితే
యముడునవ్వుచుండు । యలమితోడ
చేశినకష్టంబు । శిద్ధముగాచెడును-యోగి॥ ౧౮౮

గీ॥ కల్లపలుకులవలన । కనపడదుబ్రహ్మంబు
చదివిచదివిచదివి । చావవలెను
చదివివచ్చుటకన్న । చాలకష్టములేదు-యోగి॥ ౧౮౯

గీ॥ పొరుగింటివాఁడుగా, పొంచియమఁడుండఁను
చిక్కఁబోకువాని, చేతిలోన
నిక్కఁజూచిపథము, నేర్పునఁజూడరా-యోగి॥ ౧౯౦

గీ॥ సవికల్పమనసీవు, సరిగానునిలిచియు
నిర్వికల్పమునకు, నేర్పుగనుము
నేర్పుగనినవాఁడు, నిలనుసుజ్ఞానిరా-యోగి॥ ౧౯౧

గీ॥ మెడతెగనిభక్తితో, ఎప్పుడుఁవుండుము
మొప్పుగానుముక్తి, తప్పకొచ్చు
సందడిలేకుండ, సరిసిండియుండరా-యోగి॥ ౧౯౨

గీ॥ నాణ్యంబుగానీవు, నరశపొడగాంచుము
ప్రాణంబువాయువై, ప్రబలముగను
ఇళపింగళనాళ్ల, నిదిమానితిరుగురా-యోగి॥ ౧౯౩

గీ॥ మెన్నికెక్కకపోతె, నేమియుకొదువరా
ఏకరుపొగడితేను, యొనరలేదు
ఆత్మనిలచియుంటె, నందులముక్తిరా-యోగి॥ ౧౯౪

గీ॥ ముక్తికరుగువానిక్కి, మద్రవక్కటెచాలు
నిష్టనరువకుండు, నెమ్మనమున
నిద్రమరిచేనేర్పు, నిజముగానుమురా- యోగి॥

గీ॥ శాంతశమముగల్గి, సద్గురుపాదముల్
మరుపబోకునీవు, మనసునందు
ఆత్మనాథునిగూడి, యాటాడుచుండును- యోగి॥

గీ॥ యోగిననుచుతాను, యోగముగూర్పక
యోగిగాదువాఁడు, భోగిగాని
తన్నుతెలియలేక, ధనములార్జించును-యో॥ ౧౯౭

గీ॥ తంత్రవాదులైతె । తరుచుగానుందురు
మంత్రవాదులయి ... । మదినిగనరు
జంత్రగానిబొమ్మ । చందంబునున్నది- యోగి॥ ౯౯

గీ॥ కాయరథముమీద । ఘనముగానెక్కియు
వీధువీధులందు । వేడ్కతోడ
వూరేగుచున్నాడు । ఒప్పుగాపరమాత్మ- యోగి॥

గీ॥ యెందుజేరిగినశివు । నందేమిగనలేరు
వెర్రిభ్రిమలుగాని । వేరెలేదు
పొంతయున్నవాని । పొందేలగానరు-యోగి॥ ౨౦౦

గీ॥ వాక్కునందుగురుడు । వశియించియుండియు
చెప్పుమన్నరీతి । చెప్పినాడ
తప్పులెన్నబోకు । దాసునిమీదను-యోగి॥ ౨౦౧

గీ॥ వీరభద్రదాసు । విరివిగాజెప్పిన
యోగనిద్రశతక । మొనరగాను
పరమేశతప్పులు । పాటించిదిద్దుమి-యోగి॥ ౨౦౨

గద్యము.

ఇదిసద్గురు చరణారవింద సేవిత కవితా దురంధర
బ్రహ్మశ్రీ వంగల వంశపయః పారావార
రాకాసుధాకర శ్రీరామశాస్త్రి పు
త్ర శ్రీవత్సగోత్రపవిత్ర వీ
రభద్రదాసప్రణీతంబైన
యోగనిద్రాశతకము
సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీగురవే నమః.

తత్వామృతసారశతకము.

క॥ శ్రీసద్గురు నెల్లప్పుడు
భాసురముగ మనసునందు ♦ వాశిగ నిలిపి
వేసట లేకను తత్వము
నాసతో నానందమొంది ♦ నరయుము భద్రా. ౧

క॥ వేదార్థము యీ తత్వము । భేదార్థము లెంచబోకు ♦ ప్రి
యమున మదిలో । నాదార్థమె యీ తత్వము । బోదార్థ
ము తోటిముక్తి ♦ పొందుము భద్రా. ౨

క॥ పరువడి యెంచును మనసా । వ్వరవడి శేయుటకు ♦ వా
ప్పితమగు నా । నిరువొందసీలో వెతకుము । మరుగైయున్న
దియునదియె ♦ మనసున భద్రా. ౩

క॥ పరువడి వేరే గాదుర । నిరవై నీలోన వెలిగె ♦ నీలప్రద్యోతిక ।
వరుసతో గనుగొన్నప్పుడె । పరువడితైౖ యాత్మపరమ ♦
పధమే భద్రా. ౪

క॥ దశవిధనాదంబులచే । దశదిశలను మ్రోగినట్లు ♦ తనలోత
నకును । వశకృతమై వినుచున్నను । మసలక లక్ష్యార్థ మది
యె ♦ మదిలో భద్రా. ౫

క॥ జ్యోతిని గానక కొందరు । కోతిగదా తిరుగుచుందు ♦ కొ
మ్మలకొరకును । ఖ్యాతిగ వారలనమ్మితె । భూతలమున నీ
తిచెరుచు ♦ బుద్ధిని భద్రా. ౬

। అరిషడ్వర్గంబులచే । నరులెల్లను సొక్కి-జిక్కి- ♦ నయగతి
యనుచుఁ । మరితల్లి నెఱుగ లేకను । మఱువుతో నున్నట్టివా
రు ♦ మదిలో భద్రా. ౭

॥ తెలతెల్లవారుచుండును । తెలుపై యున్నట్టినభము ♦ జేదీ
ప్యముతో । అలపట్టపగలులోపల । నిలయము నీవైనయా
త్మ ♦ నెఱుగుము భద్రా. ౮

క॥ లక్ష్యార్థమువాక్యార్థము । నిక్షేపంబైనభావ ♦ మింక
మదిలో । కుక్షిలో గనుఁగొన్నప్పుడె । తత్క్షణముననాత్మని
లచు ♦ తనలో భద్రా. ౯

క॥ తనువును గానక నెప్పుడు । తనుమఱచియు తానుతిరుగు ♦ దా
రీషణచే । తనువేదో తానుయేదో । తను తా తెలియంగవ
లయు ♦ తనువున భద్రా. ౧౦

క॥ నిండుగ వెలిగే బ్రహ్మము । మెండై తానిండియుండె ♦ మే
దినిలోనఁ । వుండెను కొండకు చివరను । పండై యా పరము
నందు ♦ బాగుగ భద్రా. ౧౧

క॥ అక్షరముతోడ నెప్పుడు । కుక్షిలో తా తిరుగుచుండు ♦ కో
రికతోడఁ । నక్షత్రనాథుడతడే । తత్క్షణమున వెలుగు జే
రు ♦ తనువున భద్రా. ౧౨

క॥ స్థూలములోపలనొక్కటి । చాలగ సూక్ష్మంబు వెలుగు ♦
చక్కగ మదిలో । మూలంబులోన బాడుము । లాలితగతి
నీకు తెలుసు ♦ లక్ష్యము భద్రా. ౧౩

క॥ సన్నుత్రుదిడ్డినదూరీ । వున్నవి వెన్నెలలో నీవు ♦ పొందుగ నీ
వుడుఁ । మిన్నందినిలచిజూచిన । పన్నుగ పరమాత్మనె
రు ♦ పరమున భద్రా. ౧౪

క॥ యన్నగమనసేకారణ । మున్నదిపరమాత్మజేర ♦ ముద
ముతోనిపుడుం । యెన్నెన్నిరూపులైనవి । వున్నదిసీమన
సులోన ♦ వునికియుభద్రా. ౧౫

క॥ ధర్మాధర్మములెల్లను । నిర్మలమతి తెలియుగాన ♦ నిలకడ
లోనం । దుర్మతుల కేల తెలసును ♦ మర్మంబులునెల్లమది
ని ♦ మానుగభద్రా. ౧౬

క॥ నిత్యముయీదేహంబని । సత్యముతా తెలియలేక ♦ సం
తోషముతో । నిత్యానిత్యము తెలియక । ప్రత్యేకముపడు
నుపాశ ♦ బంధముభద్రా. ౧౭

క॥ పరసుఖముసొందువానికి । మరుగైయున్నట్టిఇహాము ♦ మ
రినమ్మడుగా । అరలేకనిలిపియుండును । వరుసతోతన
యాత్మదరిశ ♦ తనువునభద్రా. ౧౮

క॥ పంచప్రాణంబులచే। పంచకోశంబులమరి ♦ ప్రఖ్యాతియు
గా । పంచావర్ణములన్యోను । పంచాబ్రహ్మంబుల
న్యో ♦ పరమతిభద్రా. ౧౯

క॥ కన్నులకామంబున్నది । కన్నులుసకలంబునకును ♦ కార్యం
బులుగా । కన్నులుగురుసూత్రంబును । కన్నులులేకుం టె
ము క్తి ♦ గలకదుభద్రా. ౨౦

క॥ భావాభావములెల్లను । భావములోబయలు జేశి ♦ పరికిం
చినయా। భావముశ్రీహరిజేరును । భావాతీతంబులదియె ♦
బాగుగభద్రా. ౨౧

క॥ చక్కగను తెలివిచేతను । మక్కువతోయుక్తిగనిరి ♦ మరి
పెద్దలుగా । మిక్కిలిభ్రాంతులువిడచియు । దక్కకసం
సారజలధి ♦ దాటిరిభద్రా. ౨౨

క॥ అందరుజేశేపనులే । కొందరువిడువంగలేద ♦ కోరికతో
డం । అందరితోసమమయితే । నిందెకుపాత్రులనుగా
ర ♦ నిజముగభద్రా. ౨౩

క॥ కొందరుద్వైతంబందును। కొందరునద్వైతమనుచు ♦ కొ
స తెలియరుగా । కొందరుగురుసూత్రముచే । నందరిలో
మరుగుగనిరి ♦ నాత్మలోభద్రా. ౨౪

క॥ భోగముమదిలోగలిగిన । యోగముచేకూరదెవ్వడు ♦ యో
గ్యతగానూ । భోగముత్యాగముజేశే ♦ యోగులకునుము
క్తినాత్మ ♦ యోగముభద్రా. ౨౫

క॥ మోహావేశముచేతను । ఆహమువిడువంగలేక ♦ నయమ
నుకొనుచున్ । మోహంవిరక్తిమార్గము । మోహానుస
ర్వంబునకును ♦ మూలముభద్రా. ౨౬

క॥ ఆహంజీవ్వరికైనను । నాహమునధికంబునైతె ♦ నమ్మని
విధమున్ । నాహమెముక్తినిజేరుచును । నాహామువిడు
వంగవలయు ♦ నయముగభద్రా. ౨౭

క॥ ఇరువైయారవతత్వం । బరుదుగజీవాత్మదాని ♦ నాపర
మాత్మం । నిరవొందనీలొచూడుము । మరుగైయున్నది
యునదితెలె ♦ మనసునభద్రా. ౨౮

క॥ నాగస్వరమున బట్టీ । నాగులనాడించెగురుడు ♦ నారా
యణుడే । వేగమునని లిపియుంచుము। బాగుగపరమాత్మ
జేరు ♦ పరమునభద్రా. ౨౯

క॥ సంకటమునసరిజేరక । సంకల్పములెల్లమదిలో ♦ సరిజేశి
యుతా । సంకల్పమెసరిబంధము । సంకల్పమెముక్తియ
నుచు ♦ సాటుముభద్రా. ౩౦

క॥ నీలోనసీవుచూడుము । నీలోనిలచున్నదదియె ♦ నీనాలో
నక్ । నీలోనలయముజేయుము । నీలోనీవైనదదియె ♦ ని
జముగభద్రా. ౩౧

క॥ నీచములోబుట్టినదే । నీచములోనిలచిపెరిగి ♦ నీచుండ
య్యెక్ । నీచపుదేహంబునకే । నీచపుబ్రతుకునకు నియ
మ ♦ మేదియుభద్రా. ౩౨

క॥ లోననెపదిలముజేశియు । లోననెయున్నట్టినభము ♦ లో
మదిగనినక్ । లోననెవెలుగైయుండును । లోనేలోచూ
పుచూడు ♦ లోకులభద్రా. ౩౩

క॥ బిందువలోనానాదము । బిందువలోకళయుజేర్చి ♦ బి
ద్రునమదితా । బిందువనునిలుపకుండితే । బిందువనందం
బుచెడును ♦ ప్రియమునభద్రా. ౩౪

క॥ అన్నియుతెలశియుమదితా । వున్నదిపోగొట్టకున్న ♦ వా
ప్పితమగునా। మెన్నెన్నిపాట్లుపడినను ♦ లన్నియువ్యర్థం
బుగాద ♦ లదిగనుభద్రా. ౩౫

క॥ తలజడలుదాల్చివేగమె । సిలయముగడ్డంబుబెంచి ♦ నిలక
డలేకక్ । అలవేషధారులకే । నిలయందున ముక్తిలేదు ♦
నిజముగభద్రా. ౩౬

క॥ యోగముజేసేమదికే । యోగముచేకూరుగాక ♦ యో
గ్యతగాను । యోగముత్యాగముజేసే । భోగులకెట్లబ్బు
ముక్తి ♦ యుక్తిగభద్రా. ౩౭

క॥ మంత్రాయంత్రముచేతను । మంత్రంబులుపలుకుకొనుచు ♦
మరిమరినెర్రుడుక్ । మంత్రంబేదోతెలియక । మంత్రజ్ఞు
లునుసీమగనరు ♦ మదిలోభద్రా. ౩౮

క॥ భూలోకంబునకొందరు। చాలాసంకటముచేత ♦ సరితెలి యకయూ । లాలించి తత్వమెరుగక । మాలిమిమదిగనగలే రు ♦ మనసునభద్రా. ౩౯

క॥ ఆదియుమదిలోదెలశియు । ఆదియుతాబాయకున్న ♦ నభవుండౌనూ। ఆదియుబాశినవానికి। బోధయుతాపరముచె ఘను ♦ బుధవరభద్రా. ౪౦

క॥ సంఘముమదిలోనొల్లని । సంఘముదరిశేరకుండ ♦ సరినిలిపినయూ। సంఘముసాధులకెప్పుడు । సంఘములేదనుచుమ ♦ సాటుముభద్రా. ౪౧

క॥ రాగముమదిలో సరయవి । రాగికిమదినిలుచుగాన ♦ రయమునమదిలో । యాగంబుచెడదుయుక్తికి। బాగుగపరమాత్మతత్వ ♦ భావమెభద్రా. ౪౨

క॥ ఆగ్రహముల్నివిడచియు । నిగ్రహమున మదినితాను♦ నిలిపినయడలన్ । విగ్రహముతానెయయ్యెను । ప్రజ్ఞానము బ్రహ్మమనుచు ♦ బలుకుముభద్రా. ౪౩

క॥ కర్మేంద్రియములనెప్పుడు । నిర్మించేకార్యమేదొ ♦ నిజముగ తెలశీ । మర్మంబులెల్లవిడచే ♦ నిర్మలునకుముక్తిగాద । నిజముగముగభద్రా. ౪౪

క॥ తిండిపోతులగూడియు । తిండియుతినుటకునుగోత ♦ తీరుగ ధరలో । ముండామోపులవద్దను । మెండుగపండుటయుగోత ♦ మేదినిభద్రా. ౪౫

క॥ పరదారగలపైయాశను । పరద్రవ్యము తస్కరమున ♦ పరిపరివిధముల । పరక్షేత్రములహరించిన। పరువడినరకము కుప్రాప్త ♦ మగురాభద్రా. ౪౬

క॥ ఒకఁటిదీపముతోనే । మిక్కిలిదీపములు అగును ♦ మేదిని లోనన్ । మకుటవతో వెలుగుచున్నది । చకఁగనీమనసు లోన ♦ సరిగనుభద్రా. ౬౩

క॥ నిత్యానిత్యము తెల్లను । ప్రత్యేకము బ్రహ్మసూత్ర ♦ భావంబుననే । అత్యాశవిడచిమదిలో । నిత్యానందంబుగను ము ♦ నిజముగభద్రా. ౬౪

క॥ లింగాశబ్దమువాచ్యము । అంగములో నిండియుండే ♦ అది తెలియకయా। భంగంబులొందరిలలో । సంగతితానెగ్గ గలేరు ♦ సతముగభద్రా. ౬౫

క॥ చక్రంబులరయువానికి । వక్రత్వము లేదుసుమ్మి ♦ వసుధలో మేని । ర్వక్రత్వమైన పదవికి । నాక్రమణము జేశిమదిని ♦ నరయుముభద్రా. ౬౬

క॥ చింతకుమూలముజననము। చింతకుసంసారమంత్రు ♦ క్షితిలోనెప్పుడున్। చింతకుమూలము కర్మయు। చింతకుతన చిత్తచయము♦ చెదురునుభద్రా. ౬౭

క॥ చిత్తముచెదిరేదానికి। మత్తైనామాయజేరి ♦ మది తెలియకయా। ధుత్తరినైమెతులతూగును। పొత్తునబ్రహ్మంబుగనదు♦ పొందుగభద్రా. ౬౮

క॥ పాశములనుగోయువానికి। వాశిగనేవిధముతైననాశలుతేవే। గాశిల్ల డెప్పుడిలలో। నాశములేనట్టిపదవి♦ నరయుము భద్రా. ౬౯

క। ఏచందమురాచందము । యేచందములేదుగాన♦ యేర్పడమదిలో। నీచందమినీవరయుము। నాచందమె బ్రహ్మమనుచు♦ నమ్మనుభద్రా. ౭౦

క॥ మాతాపిత్రులమలమిది। ఖ్యాతిగమదినెంచిచూడ॥ కల్వర
మానెన్। నాతాపి శ్లేష్మము। సీతమునిలయందునీచమ
య్యెనుభద్రా. ౭౧

క॥ అష్టదళకమలమందున। నిష్టతో పరమాత్మనిలిచి॥ నిలకడలే
కనె। స్పష్టముగానరుగుచున్నది కష్టమునెంచకిప్రుడు॥
కనుగొనుభద్రా. ౭౨

క॥ డెబ్బదిరెండువేల్గని। డబ్బిలోయున్నట్టినాళ్ళు॥ నిబ్బరము
గనే। అబ్బకొనియిడాపింగళ।గొబ్బునసుషుమ్న నరయు॥
గొనుమదిభద్రా. ౭౩

క॥ గురురాజచంద్రుడెవ్వడు। మరురాజ్యములేకతాను॥ మది
లోనిలచీ। సురరాజ్యపదవినొల్లక। పరరాజ్యమునేలు
చుండె॥ పరమశిభద్రా. ౭౪

క॥ సాలోక్యముసామీప్యము। చాలాసారూప్యమనగ॥ సా
యుజ్యమునే। వీనైసారిష్టములో। నీలోనిష్కళయెగాక॥
నిజమదిభద్రా. ౭౫

క॥ నిష్కళయేనిజరూపము। నిష్కపటములోననీవు॥ నిలచిన
మెడలన్। నిష్కళయేవైకుంఠము। నిష్కళనిజఈశ్వరుం
డె॥ నిజమదిభద్రా. ౭౬

క॥ భ్రూమధ్యముసుషుమ్నరవు। భ్రూమధ్యముమధ్యనాళ॥
భ్రూయుగమందున్। భ్రూమధ్యమెమేరుశిఖరము।భ్రూ
మధ్యమెఆపొజ్యోతి॥ బుధవరభద్రా. ౭౭

క॥ తత్వములోతత్వపదము। తత్వములోత్వంపదంబు॥ తరిచి
నయడలం। తత్వములోఅశిపదమే। తత్వమునీవనుచుమదిని॥
తరువుముభద్రా. ౭౮

క॥ తత్వజ్ఞానులకెప్పుడు । శతృత్వములేదుగాన ♦ చేరికతో
డన్ । మిత్రృత్వమెమదినుంచుము । శత్రుత్వము గాదటం
చు ♦ గనుగొనుభద్రా. ౭౯

క॥ మదినొక్కచోటనిలిపియు । ముదముతోయాబోధయంత ♦
ముగిసినకతనన్ । నిదిగాదనిశ్చయముగా । సతతముసమా
ధియగను ♦ సన్నుతభద్రా. ౮౦

ం॥ ఓంకారముచేయువారికి । హంకారములేదుగాన ♦ ఆత్మ
లోనెప్పుడున్ । ఘీంకారవెల్లమానుము । ఓంకారమునర
దుమనసు ♦ వుంచుముభద్ర. ౮౧

క॥ యోగముజేసేవారును । రోగములోచిక్కువారు రోయ
రుసుమ్మీ । భోగముమదిలోచేరవి । రాగిగతాతిరుగుచుం
డు ♦ రయమునభద్రా॥ ౮౨

క॥ రేచకములుపూరకములు । నోచనతో తెలియుమదికి ♦ నా
ప్పగమెపుడుం । ప్రాప్తించినకుంభకము । సూచనగనుగొన్న
వాడు ♦ సుఖియగుభద్రా॥ ౮౩

క॥ కార్యాకార్యములకునే । కరణముతనయాత్మగాద ♦ తరిచే
విధమున్ । విరమించిచూచెదానికి । సరసతయాతత్వముం
ద్రదు ♦ సన్నుతభద్రా॥ ౮౪

క॥ సాధిష్టముసరిబ్రహ్మయు । విధిమణిపూరకసువిష్ణు ♦ విహి
తముగాను । అదిహనాహతమురుద్రుడు । మదివిశుద్ధముజీ
వ ♦ మగునురభద్రా॥ ౮౫

క॥ ఆజ్ఞేయమెపరమాత్మా । విజ్ఞానముతోటెనీవు ♦ విధితెలియు
మురా । అజ్ఞానమెల్లవిడచియు । సుజ్ఞానముబ్రహ్మమను
చు ♦ చూడుముభద్రా॥ ౮౬

క॥ తరచియుచూచినవారికి । వెరపేమియులేదుగాన ॥ వే
ట్క-తో మదిలో । అరచియుగనుగొన్నప్పుడె । సరసతో
సర్వంబుబ్రహ్మ ॥ మగునురభద్రా. ౮౭

క॥ తత్త్వమును తెలియకెప్పుడు । మత్తులాపడియుండెనేని ॥ మ
ది తెలియదుగా । చిత్తములయమునుజేశే । నిత్యులకేము
క్తిగాక ॥ నిజముగభద్రా. ౮౮

క॥ లయమునుజేశేవారికి । బైలైనాజెళుకుదోచు ॥ భావిం
పంగా । నియమము యాజెళుకునమది । కలియగనీమన
ముజేర్చి ॥ గనుమదిభద్రా. ౮౯

క॥ పంచీకరణములోనే । నెంచియుతాపంచియున్న ॥ పం
చముడయ్యే । వంచనలేకనుపంచము। డంచితముగము
క్తికరిగె ॥ లయమదిభద్రా. ౯౦

క॥ అండజములుస్వేతజములు । మెండుగబుద్బుదములమరి ॥
మెళుకువతోడక । నిండుగస్థావరములచే । నుండెనజం
గనుములమరి ॥ సూక్ష్మలోభద్రా. ౯౧

క॥ గంగాయమునలనడుమను । సంగతిస్నానంబుజేశి ॥ సం
తోషముతో । లింగంబునుదర్శించిన । భంగములేదనచు
ముక్తి ॥ పరమతిభద్రా. ౯౨

క॥ మనమునవాక్కు-కర్మయు । అనయమునేమియునులేక ॥ సం
ఘటించినచో । వినయముగవేడ్క నొందును । తనతోతన
రాజవీధి ॥ తనవునభద్రా. ౯౩

క॥ మాటలతోపనియేమియు । వాటముగాగురుడుచెప్ప ॥ వ
చనముచెవులో । సూటిగవినసేర్చనవా । డటుయిటులే
నట్టిచోటు ॥ కరుగునుభద్రా. ౯౪

క॥ ముక్కునుబట్టకఘూలీ । ముక్కువతోసలిపిబయలు ♦ మరి
పాకెరిగా । మొక్కవఆనందముతో । చక్కనియోగంబు
వారు ♦ సలిపిరిభద్రా. ౯౫

క॥ ప్రణవంబుశేయువాడిల । యణువునవున్నట్టిపదవి ♦ నా
ణ్యాముగాగ । న్నణువులోనణువైయున్నది । గణనాదిగ
కన్నులందు ♦ గనుగొనుభద్రా. ౯౬

క॥ విరాట్టై విశ్వమందున । స్వరాట్టై సర్వజీవ ♦ సంఘము
లోనే । సరిసామ్రాట్టైనిండెను । విరాటువిగ్రహముదా
తాన ♦ వినరాభద్రా. ౯౭

క॥ నిత్యముయీదేహంబని । సత్యముగా దీసినమ్మ ♦ సహజ
ముగాదు । వ్యత్యయమైపోనియ్యక । ముత్యమునీమనసు
జేసి ♦ మురయుముభద్రా. ౯౮

క॥ సుఖదుఃఖము రెండిటచే । అఖములుశేయుచునుమదిని ♦ అ
టునిటులేక । వక వేళనైననిల్వదు । యిఖయేమియునై
నలేదు ♦ యిదిగనుభద్రా. ౯౯

క॥ పరమేశ్వరయీతత్వము । పరమానందంబుతోటి ♦ భజి
యించితిరా । అరలేకకుక్షినిండా । హరిహరస్మరణంబు
సేతు ♦ ఆత్మలోయీశా. ౧౦౦

క॥ పరమేశ్వరనీతత్వము । పరమామృతరసమువేగ ♦ పాన
ముజేసె । నిరతముయోగ్రీందులకే । సరసతసద్గతిని గాం
చు ♦ సతముగయీశా. ౧౦౧

క॥ పరమేశ్వరయీతత్వము । పరగతిగాంచుటకుమనసు ♦ ప
రిపరివిధముల । వెరషేమిలేకతరచితి । త్వరలోసీతావు
తెలశె ♦ తనువుసయీశా. ౧౦౨

క॥ మంగళము దేశికేంద్రా । మంగళముదయాంతరంగ ♦ మ
దిలోనీకుఙ । మంగళములోకపూజిత । మంగళమోసర్వ
సగుణ ♦ మహనీయనిధీ॥ ౧౦౩

శ్లో॥ ధ్యానమావాహనం - శింహాసనం - పాద్యం- త
ద్దైవచ - అర్ఘ్యం - ఆచమనీయంచ - స్నానం - పంచామృ
తైస్సహ - సిద్ధోదక - వస్త్రయుగ్మం - యజ్ఞసూత్రం - వి
భూషణం - విలేపనం - చాక్షతాంశ్చ - పుష్పం - స్వర్ణ- వి
నిర్మితం - ధూపం - దీపంచనైవేద్యం - పానీయ్యం- ఫలమే
వచతాంబూలం - దక్షణాధిక్యం- మంత్రపుష్పంప్రదక్షిణం-
నమస్కారో - దేశికేంద్రంమయాతుభ్యం - నివేదయేత్ -కృ
పయాం - గృహ్యాతాం - స్వామి - న్యూనాధిక్యం - నచింత
యఅస్మద్గురుచరణారణారవిందాభ్యాం - నమోనమః॥

అఖండ - సచ్చిదానంద - పరబ్రహ్మణేనమః॥

ఇతి - రామగురుపరబ్రహ్మణేనమస్తు.

గద్యము.

ఇది సద్గురు చరణారవింద శేవిత కవితా దురంధర
బ్రహ్మశ్రీ వంగల వంశపయః పారావార
రాకాసుధాకర శ్రీరామశాస్త్రి పు
త్ర శ్రీవత్ససగోత్రపవిత్ర వి
రభద్రదాసప్రణీతంబైన

తత్వామృతసారశతకము.

సంపూర్ణము.

శ్రీరస్తు.

సుజ్ఞానతత్వములు, అను

తత్వజ్ఞానకీర్తనలు.

రాగం - నాదనామక్రియ - అటతాళం.

రావేపోదాము- మానసహంసా॥ రావే॥

౧ రావేపోదామయా- రవ్వాలయాలానే-
రామాగురుపాదములు- రయమూనపూజింప॥ రా॥

౨ ఎన్నిజన్మములందు- యేమీతెలియలేవు-
ఈజన్మమునభక్తి- యేర్పాటుగానుంచి॥ రావే॥

౩ మల్లెపువ్వులతోటె- యుల్లమాలరగాను-
కొల్లాగపూజింప- కోరిగురువునుజేర॥ రావే॥

౪ గుణములెల్లమాని- గురునిజేరబోతే-
గుణమునిర్గుణమయ్యె- గురుతుజూపుతండ్రి॥ రావే॥

౫ నమ్మికొల్చితెగురుడు- నెమ్మానమునపడదూ
యిమ్మహిలోపల - యిరవుజూపుతండ్రి॥ రావే॥

౬ పరమపావనమైన- పంచాక్షరీమంత్రం-
పఠనజేశితెమనను- పరముజేరవచ్చు॥ రావే॥

౭ ధరణిలోభద్రాయ- దాసునిబ్రోచిన-
పరమేశునిపూజింప- పరమసంతోషమున॥ రావే॥

౨—నాటకురంజి-రూపకం.

దారిజూపేగురువునేడు- దైవమెగానీ॥

౧ గురుడు హరుడు రూపామనుచు-
కోరియుంటే రామాగురుడు॥　దా॥

౨ కరుణతోటిగురుతుతెలిపి- కర్మమానేజన్మబాపి-
కామక్రోధాదిషడ్వర్గము- కడకుదోలేరామగురుడు॥　దా॥

౩ నాలుగుంచిమూడుద్రోసి- అయిదుచాతబట్టినంతలో
ఆలుపోలులేకఆత్మను- తరచిచూచితెవకర్తటుండు॥　దా॥

౪ ఆరుమూడుతొమ్మిదింట - అణచిబట్టిజూచితేను-
వేరులేకవెలుగులోన- నంటబూపెరామగురుడు॥　దా॥

౫ నాదమదుగొనరసివినగ- నాదమేగానీ-
నాదుబిందుకళలమధ్య - నాట్యమాడెరామగురుడు॥దా॥

౬ ధరణిలోశ్రీసంబూరి- పుర వేణుగోపాలుని-
వీరదాసుభద్రయకును- పరముదెల్పెరామగురుడు॥ దా॥

౩—శంకరాభరణం-అట.

నినునీవుతెలుసుకుని నీలోనావెతికితె-
నీకుతెలుసును గదరా॥　నిను॥

౧ నినునీవుతెలిశితె నీకన్యమైనాది-
నున్నాదియిఖవేమిరా- ఓరన్నా॥　నిను॥

౨ కన్నవారలతోటి కానివాదాడితే-
మెన్నోసంచితము లెన్నశక్యముగాదు-
వున్నదారినిగానరా- ఓరన్నా॥　నిను॥